Ն. 4694 — 1900 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 22 ՉԱՐՇԷՆՊԻՀ — 1318 ՇԱՊԱՆ 13 — ՕՆ ԱԼԹԸՆՃԸ ՍԵՆԷ

ՃԵՐԻՏԵԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ՓԱՐԱ

ՊՕԼԻԹԻՔԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

صاحب امتياز: جوەلكيان — جريدۂ شرقيه

ԱՊՈՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

	12 այլըգ	6 այլըգ	3 այլըգ
Իսթամպօլ	140 ղշ.	70 ղշ.	40 ղշ.
Թաշրա	150 »	80 »	45 »

Մէճմուասը 20 գըրուշտան

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

1ինճի, 2ինճի վէ 3ինճի սահիֆէ ղշ. 5
4իւնճիւ սահիֆէ 11ի 10բ. հս. » 3

Մէվատտը նաֆիյայը տաիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ

Խարիճիյէտէն Սթամբօլա Գաղը Ալի հաատէսինտէ նումէրօ 20 ճիվէլէքեան մաթպաասընտա տըր։ Քեաֆֆէի մէվատտ հագգընտա կազէթամըզ տաիրէ վէ միւտիրէ

ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷՔԵԱՆ — միւտիրի մէսուլ օլունմա։

ԿՈՒՆԼՈՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Բօրիզի՛ն էֆօ կազէթասընտա օգունտըղը՜ն կէօրէ, Րուսիա Ջարը Իքինճի Նիգօլա՝ խասթալըղընը միւթէագըպ գուֆիյէթ միւտտէթինի Փըրնսանըն ճէնուպ ճիհէթինտէ կէչիրէճէք, վէ Նիսաէ, եախօտ Մոնթօնտա բէլա Գըրիւկէր իլէ միւլագաթ էյլէյէճէքտիր։

Ինկիլիզ հիւքիւմէթի՝ Մէճլիսը մէպուսանտան 16 միլեօն Ինկիլիզ լիրասը եէնի պիր Թախսիսաթ Թալէպ էյլէյէճէքտիր։ Գունտան աղաէմ Թըրանսվաալ մուհարէպէսի իչիւն Թալէպ օլընան Թախսիսաթըն մըգտարը 70 միլեօն լիրա օլմաղլա, եէնի Թալէպ օլընաճագ Թախսիսաթլա պէրապէր ճէնուպի Աֆրիգա մուհարէպէսի իչիւն 86 միլեօն Ինկիլիզ լիրասը Թալէպ խօլունմըշ օլաճագտըր։

Ջինաէ Գալկան իւզէրինէ սէվգ օլունան ասքէր պիր մաղլուպիյէթէ ուղրամըշ օլուպ, պիր Ալէման միւֆրէզէսի աէօրթ Թարաֆտան գուշաթըլմըշ վէ մաղթուլյարլա մէճրուհլարը Թէրք իթմէկէ մէճպուր օլմուշ տըր։

Բէքինտէ պէօյլէ պիր էնտիշէ հիւքիւմֆէրմա օլուպ, Պօգսէրլէր իլէ Ջինլի ասքէր կիզլիճէ Թօպլանըյօրլար իմիշ։ Պուլըն լիմանը տօնտուրգտա, եէնիտէն գարըշըգլըգլար վուգուպուլմատան գօրգուլըյօր։

Գուվվէթլի պիր Պօէր միւֆրէզէսի՝ էվվէլքի կիւն պիր Ինկիլիզ խաֆիֆ-քաւէ ասքէրի միւֆրէզէսի իւզէրինէ հիւճում իթմիշ իսէ տէ, գալիպիյէթ կէրի բիւսկիւրթիւլմիշ վէ Ինկիլիզլէրտէն եալընըզ իքի ասքէր եարալանմըշտըր։

Եօհաննէսպուրկըն ճէնուպ ճիհէթինտէ քիւչիւք պիր Ինկիլիզ գարագօլ Թագըմը՝ պիր Պօէր գարագօլը իւզէրինէ պիրտէն պիրէ հիւճում խօլուպ, 3 Պօէր Թէլէֆ իթմիշ, 15 Պօէր եարալամըշ վէ պիր գաչ պէկկէր զապթ իթմիշտիր։ Ինկիլիզլէրտէն զայիաթ եօգ տըր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Բուլմէլի Ֆէնէրի քէօյիւնտէ զուհուր էտէն եանկընտա էվլէրի եանարագ աչըգտա գալանլարըն պարընմալարը իչիւն 70,000 ղշ. մասրաֆ իլէ 48 պարագանըն ինշասընա, վէ պու մէպլաղըն Տախիլիյէ միւվազէնէսինտէն Թէսվիյէսինէ իրատէի Սէնիյէ սունուր իթմիշ, վէ հիւքմը իրատէի Սէնիյէ՝ Մալիյէ նէզարէթիյլէ Շէհր էմանէթինէ Թէպլիղ օլունմըշ տըր։

—Եսկի Զապթիյէ տաիրէսի արտասընտա եէնիտէն եափըլաճագ Բօսթա վէ Թէլէկրաֆ Նէզարէթի պինասընըն ինշասընա պիր ան էվվէլ պաշլանըլմասը մուգարրէր պուլունտուղընտան, Եսկի Զապթիյէ տաիրէսինտէ պուլունան Սիճիլլը Նուֆուս խալէմի ումումիյէսիյլէ գալէմլէրի Նագլ օլունմագ իւզրէ Զապթիյէ Նէզարէթինտէ Գարաւօլուհու Գօզանչէր խանըընըն մախլուլա մուվաֆըգ օտասը պի անլաշըլարագ, քէյֆիյէթ՝ Տախիլիյէ նէզարէթինէ պիլտիրիլմիշ տիր. Եէնիտէն եափըլաճագ Բօսթա վէ Թէլէկրաֆ տաիրէսինին իքմալ վէ Նագլինտէն սօնրա, Սիճիլլը Նուֆուս խալէմի իչիւն վէ իք տահիլյէրինին միւրաճաաթլարընա բէք զիյատէ մուվաֆըգ վէ էլվէրիշլի պուլունան չիմտիքի Բօսթախանէ տաիրէսի Թախսիս օլունմասը գըպմընտա քէյֆիյէթ մագամը աիտինէ աէրմէսօր միւզաքէրէ տիր։

—Քէսքին գազասընտա տախի պիր մահքէմէի նիզամիյէ Թէշքիլի լիւզումը՝ Եըլտըզ վիլայէթինտէն Պապը Ալիյէ արզ խօլմըշ, վէ Պապը Ալիտէն տախի Ատլիյէ Նէզարէթինէ իշարը քէյֆիյէթ օլունմըշ տըր։

—Ասքէրի Թէգաիւտ Սանտըղընտան մաաշաթըն վէրիլտիկի սըրատա մուհասէպէճի պէյին ճիւզտանլարա վազ իթտիկի իշարէթին վէզնէ օտաճըսը Պէքիր Թարաֆընտան պիր իքի ճիւզտան իւզէրինէ Թագլիտ խօլունտիկի անլաշըլմըշ, վէ մէրգում Պէքիր՝ պու սախթէքեարլըղըն մէյտանա չըգարըլըշը Փարգ խօլունճա մէյտանտան զայիպ ու նապէտիտ օլմուշ տըր։ Մէրգում արանըլմագտատըր։

—Մէքթէպը Թըպպիյէի Միւլքիյէտէ պագը Թահսիլ խարանըլնտա մէմուր գօմիսիօն՝ Թահսիլաթընըն բաբօրթօսընը Մէքթէպը Թըպպիյէի Շահանէ նէզարէթինէ Թագտիմ իթմիշ տիր. Նէթիճէի Թահսիլաթտան անլաշըլտըղընա կէօրէ, մէքթէպը մէզքիւր տախիլիյէ միւտիրի Ֆաիգ էֆ. իլէ հայվանաթ մուալլիմի Իհսան պէյ կէօնա կէօն սուրէթլէր իլէ Թալէպէտէն բարա ալմագտա, վէ մէքթէպին միւտիրլէրինտէն Մէհմէտ էֆ. իլէ գաբու չուգատարը Ճօրճի էֆ. տախի պու իշէ վասըթա օլմագտա իմիշլէր. Գօմիսիօն՝ Վէգալէթէ Թըպպիյէ Նամըլըա 15 կիւնտէ պիր մէքթէպ իտարէսի Թարաֆընտան չըգարըլան կազէթա հիսապաթընը տախի Թահգիգ իթմիշ տիր։

—Սըրպ կազէթալարընըն պէյանընա կէօրէ, Սօֆիա գօմիթէսի՝ Պէլկրատտան կէչէրէք, մէմալիքը էճնէպիյէյէ կիթմիշ տիր։ (Սէրվէթ)

—Եարընքի բէնճշէնպէհ աղշամը, եանի ճումա կէճէսի Լէյլէի Պէրաթ օլուպ, ճամի վէ մէսճիտ մինարէլէրի գանտիլլէր իլէ տօնատըլաճագ տըր։

—Վէլատէթը Հիւմայուն բագար կիւնիւնէ Թէսատիւֆ իթտիկինտէն, օ աղշամը չէհրային իճրա օլունաճագ տըր։

—Մըսըր Խըտիվի ֆէխամ. տէվլ. Աբբաս Հիլմի բաշա հազրէթլէրի, Ինկիլթէրա գրալիչասընըն Թօրնու օլան տիւգ տը Եօրգը, Ասթրալիատան ավտէթինտէ Մըսըրա օղրամաղը տավէթ իթմիշ տիր. Խըտիվ հազրէթլէրի՝ տիւգ տը Եօրգը իսթիգպալ իթմէք իչիւն, պիր գաչ պէօյլէ մէմուրլարը Բօրթ-Սաիտէ կէօնտէրէճէք տիր։

—Իսքէնտէրիյէ լիմանընտա պուլունան Ինկիլթէրա գըրճըլարընտան 3՝ պիր գաչ կիւն էվվէլ Ալյաս աչըգլարընա չըգարագ, 2 սաաթ գատար Թօբ Թալիմի իճրա իթտիկտէն սօնրա, Իսքէնտէրիյէյէ ավտէթ իթմիշլէր տիր. Գունլարտան պիրի մուախխէրէն Եունանիսթանըն լիմանընա կիթմիշ տիր։

—Նոյմ.ին 19ընճը կէճէսի Պրուսսիա վէ Քիրմանշահ սաաթ 5½տա շիտտէթլիճէ պիր զէլզէլէ հըսս օլունմըշ վէ պիր կէօնա խասարը մուճիպ օլմամըշ տըր։

—Գարա Քիլիսէ գազասընտա Թապի կէօրէմոր քէօյիւ էհալիսինտէն օլուպ, պիր միւտտէթտէն պէրու եօթէնէ պէրիտէ խըրսըզլըղա ճիւրաթ իտէն Ապպասանամ չախըս՝ պու Փիրիլինտէն նէտամէթ իտէրէք, հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ տէխալէթ էյլէմիշ տիր։

—Գամթամունի վիլայէթինտէ քէօրին Էրէկլի գազասը գայմագամը Էմին պէյ հագգընտա պազը շիքեայէթլէր վուգու պուլմասը իւզէրինէ տէրհալ Թահգիգաթ իճրա օլունըպ, հագիգաթը հալին էշկեար լիւզումը՝ իճապ իտէնլէրէ էմր իթմիշ տիր։

—Ամէրիգատա եափըլաճագ օլան պիր գըթա Օսմանլը գըրուազէօրի՝ Ֆիլատէլֆիա շէհրինտէքի Գռամբ նամ ինշաաթ գումբանեասընա սըբարիշ օլունմըշ տըր. Մէզքիւր գըրուազէօրին ինշաաթ իչիւն 1,750,000 տօլար սարֆ օլունաճագ տըր։

—Բօսթա վէ Թէլէկրաֆ մէմուրլարընըն էմնիյէթլի էշխաստան ինթիխապը իչիւն Բօսթա վէ Թէլէկրաֆ Նէզարէթինտէ Նազըր տըթուֆ. Հիւսէյին Հասիպ էֆ. հազրէթլէրինին Թահթը րիյասէթինտէ պիր գօմիսիօն Թէշքիլինէ, վէ Տախիլիյէ նէզարէթի միւսթէշարը աէվլ. բաշա հազրէթլէրինին Թահթը րիյասէթինտէ միւթէշէքքիլ օլուպ բօսթալարըն իսլահըթըլյա մէշղուլ պուլունան գօմիսիօնճա տախի պու իշէ պագըլմասընա իրատէի Սէնիյէ սունուր իթմիշ տիր։

—Սիւրրէի Հիւմայունըն պիլէճիմլէ լէվազըմը՝ Էվգաֆ նէզարէթինճէ պիլքըմալ տէին ալյա իլէ Սիւրրէի Հիւմայուն միւսաիրի սաաթ. Աքիֆ պէյ հազրէթլէրինին խանէսինէ կէօթիւլմիշ, վէ մուախխէրէն Պապը Ալի վէ Էվգաֆը Հիւմայուն վէ տէֆտէրը տալիրէ զիյարէթ օլընտըգտան սօնրա Սիւրրէի Հիւմայուն մանգալը Շէրիֆէլի պալյօզլա իւզրէ Մուհիտէ կէօթիւրիւլմիշ տիր։

—Շէհրիմիզէ վիւրուտ իտէն օտունլարըն վէ գոյունլարտան 100տէ 8 կէօմրիւք ալընմագտա տըր. Գուքերրէ Րուսումաթ էմանէթինէ մուաֆագաթ պիր լայիհա Թագտիմ օլունարագ, կէօմրիւք խառէճինին՝ պէհէր գոյուն պաշընա 100տէ 10-12 վէ օղըր պաշընա 15-17 ղշ. պիր ղարար կէօրմիւքի, գիրա կէօմրիւկէ չըգարըլան գոյունլար իւսթիւն գոյու մուայյէնէ խարիլ, մէսէլա պիր գոյուն 20 քիլօ կէլիրսէ եարըսը եապա օլարագ Թէրք խարիլ 10 քիլօտէն կէօմրիւք ալընարըզ, վէ պունտան պաշգա գոյուն սահիպլէրի իլէ բօսթասա գոյունլարըն ճըլըզ վէ խափիֆլէրինի այըրըպ կէօմրիւք մէմուրլարընա կէօսթէրտիքտէն սօնրա արգատան 25-30 քիլօըլարըզըն տա իպթիտաքի գոյունլար կիպի կէչիրտիքլէրի պէյան օլունմըշ տըր. Մէզքիւր լայիհա Նազըրը տըգգաթա ալընըպ Թէտգիգինէ պաշլանմըշ տըր։

—Թիւրքիա վէ Ֆրանսա Թիճարէթ աէհտնամէսի գօմիսիօնը՝ տիւն տախի Խարիճիյէ Նէզարէթինտէ ագտը իճթիմա իթմիշ տիր։

—Վարօր մանիֆէսթօլարընտա տախիլ իքէն կէօմրիւկէ չըգարըլմայան էշեաի Թիճարիյէ աէնքլէրինտէն պազըլարընըն զաթէն վարօրլարա իւքլէնմէտիքինէ վէ եախօտ պաշգա մահալէ չըգարըլտըղընա վէ պիր Թագըմընըն տախի գայբ օլտուղընա տաիր իգթիզա խէտէն չահաթէթնամէ վէ իլմուխապէրլէր՝ Նիզամէն 6 այ զարֆընտա կէօսթէրիլմէք լազըմ իքէն, վարօր աճէնթէլէրի սէնէլէրտէն սօնրա կէօսթէրմէքտէ վէ չահաթէթնամէ վէ իլմուխապէր կէօսթէրիլէմէյէն մալլար իչիւն Թալէպ խօլէն բարայը պագը աճէնթէլէր միւչքիլաթ իլէ վէրմէքտէ օլուպ, պունտան տօլայը 1309 սէնէսինտէն պէրու բէք չօգ մանիֆէսթօ գայըլարընըն աչըգ գալտըղը՝ Սելանիք րուսումաթ նէզարէթի Թարաֆընտան մէրճիինէ պիլտիրիլէրէք, նէ եօլտա մուամէլէ խօլունմասը սորուլմըշ տըր։

—Տէնիզտէ պիրպիրլէրինէ Թէսատիւֆ իտէն միւլթէքիֆ պանտէրալը սէֆինէլէրին եէքտիկէրլէրինէ սահիլլէրին միւհիմ եէրլէրինտէ Թէէսիս օլընան իշարէթ մէվգիլէրինէ իլէ մուխապէրէ իչիւն պու քէրրէ եէնիտէն Թասհիհ օլընան ումումի գանուննամէսինին նուսխա օլանը Օսմանլը զըրհլըլարը իլէ Օսմանլը Թիճճար սէֆինէլէրինէ գուլլանըլմասը խուսուսընա իրատէի Սէնիյէ սունուր խօլէրէք, մէզքիւր գանուննամէնին Օսմանլը կէմիճիլէրի Թարաֆընտան իսթիմալէ էլվէրիշլի սուրէթտէ Թէրճէմէ վէ Թաբը իչիւն տախի քէրրէ Տէրսաատէ լիմանըն րէիսի սաաթ. Սամի բաշա հազրէթլէրինին Թահթը րիյասէթինտէ գօմիսիօն Թէշքիլինէ իրատէի Սէնիյէյէնին իճրա իշէ պաշլանըլմըշ տըր։

—Սիվաս վիլայէթինտէ Տիվրիկի գազասը քէօյլէրինտէն Սուսըզ-Վիրան քէօյլիւ Գարաօղլու Պէքիր Նամ հայտուտ պիր զէմանտան պէրու պաշընտա Թօպլատըղը ավէնէսիյլէ քէօյլէրտէն հայվան չալարագ էլլէրինտէն, կէօնտէրիլէն պիր միւֆրէզէ ժանտարմա Թարաֆընտան Թութուլտուա օլունըպ սահիպլէրինէ Թէսլիմ օլունտուղը կիպի, մէրգում քէֆիլլէրի տախի տէրտէսթ օլունմըշլար տըր։

—Միւֆէթթիշ Ճէլալ պէյ 3 կիւն էվվէլ Գաղտատա միւվասալէթ իթմիշ, Գաղտատ կէօմրիւկինէ Թահգիգաթ իճրասընա պաշլամըշ տըր։

—Պահրիյէյէ աիտ օլուպ, Բարիզ սէրկիսինէ կէօնտէրիլէն էչեանըն վազը իչիւն Բարիզտէ պուլունան Վասըֆ էֆ. 30 Ինկիլիզ լիրասը ալմըշ վէ « Նիսպէթ խարճրահ » Լօնտրա Օսմանլը սէֆարէթի նավալըղընա Թային օլունմըշ տըր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Սիս Կաթողիկոսըըն ինթիխապը մուամէլէսինէ Բաթրիգխանէ Թարաֆընտան մէմուր օլան Ս. Երուսաղէմ Լուսարարապետի Խապախեան Գէր. Տ. Սահակ Եպսկ.՝ մէզքիւր ինթիխապ մուամէլէսի հէնուզ խիթամ պուլմամըշ վէ կէլէճէք խաֆթա կիւնլէրի իչիւն Ուխտաւորլարըն Երուսաղէմէ կիթմէկէ պաշլայաճագլարընտան, Բաթրիգ Ախն. Տ. Յարութիւն Սրբազան հազրէթլէրինին էմրիյլէ պու քէրրէ Երուսաղէմէ ավտէթ իթմիշ տիր։

Խապախեան Սրբազան Ատանատա պուլունտըղը աղ միւտտէթ զարֆընտա, էհլիյէթ վէ իգթիտարը Թամմընը կէրէք հիւքիւմէթը մահալլիյէյէ վէ կէրէք էհալիյէ Թագտիր իթթիրմիշ տիր։

Սամաթիա Ս. Գէորգ քիլիսէսինին եէնի ինթիխապ օլընան Թաղ. Խորհուրդընտան՝ եազըլըղըմըզ վէճհ իլէ 8 աղա իսթիֆա իթթիքլէրի կիպի, Մագրիքէօյ քիլիսէսինին եէնի ինթիխապ օլընան Թաղ. Խորհուրդընտան տա պու քէրրէ 4 աղա իսթիֆասընը վէրմիշ տիր։

Պիթլիս Առաջնորդը Ջիւնկիւրեան Տ. Եղիշէ վարդապետ Մուշա ազիմէթ իթմիշ տիր։

Մարսըվան վանքընտա պուլունան Իբրանոսեան Տ. Գէորգ վարդապետ՝ Բաթրիգխանէյէ պիր մէքթուպ եազարագ, պունտան աղտէմ Հօգեւոր Հօվիւ Նասպ օլունտըղը Դերջանա ազիմէթ իթմէք իչիւն լազըմ կէլէն խարճրահը Թալէպ իթմիշ, վէ էկէր Բաթրիգխանէ րուխսաթ վէրիրսէ՝ Վանա սաքին կիթմէյէ հազըր վէ միւհէյյա օլտուղընը պէյան էյլէմիշ տիր։

Երզրում Առաջն. Տեղապահը Եզնաեան Տ. Զաւէն վրդ.՝ Իւչ Քիլիսէ վանքընտա պիր Որբանոց Թէսիսի իչիւն Պայազիտէ ազիմէթ իթէրէք, մահալլի Առաջն. Տեղապահը Տ. Մամբրէ վրդ. իլէ պէրապէր, մուվաֆագաթը Թէշրիսիյէյէ վասըթէ օլունան մէպալիղ հազըրընտա պիր Թահգիգաթ իճրա իթմիշ վէ վասըթէ օլունմըշ 100 լիրա գատար պիր մէպլաղ օրթայա չըգարըլմըշ տըր. Պունլարտան մաատա պիր մըգտար տա ումումա աիտ պիր մէպլաղ մահալլի բաշաը Տ. Ներսէս քահանայ Նէզտինտէ պուլունըյօր իմիշ. Մէպալիղը մէզգուրէ չիմտիյէ գատար մագսատլարընտէ Թախսիս խօլունմամըշ օլտուղընտան, իքի Առաջն. Տեղապահլարը Թէրթիպինճէ պու մէպալիղ՝ մէզքիւր Որբանոցա Թախսիս օլունտըղը կիպի, իշպու Որբանոցա պիր մէնպաը վարիտաթ օլմագ իւզրէ, Պասէ վէրկիսի օլարագ վանքա Թէէտիյէ օլընան եարըմ, պիր վէ իքի Օսմ. լիրալարընըն տա մէզքիւր Որբանոցա Թախսիսի Թէսավվուր օլընըյօր իմիշ. Տ. Զաւէն վարդապետ՝ Իւչ Քիլիսէ վանքընտա տախի կիտէրէք, էմլաք ու աղարաթըն հալինի Թէտգիգ իթմէք վէ անլէրի էֆրատը էհալիէլինտէն գուրթարըպ իյրատ մասրաֆընը պիր հուսուսա Թահթընա ալմագ իչիւն լազըմ կէլէն Թէտպիրլէրի իթթիխազ ու Թաթպիգ իյլէ մէշղուլ օլմուշ իսէ տէ, պունտան նէ նէթիճէ հուսուլէ կէլտիկի հէնուզ անլաշըլամամըշ տըր։

Իրան Շահը Մուզաֆֆէրէտտին Շահըն միւթէվէֆֆա բէտէրի Նասըրէտտին Շահըն կիւնիւնտէ Ղալաթաքի Արամեան մէքթէպի 200 Թուման խանէ աէտ խանէր խաէ իսէ տէ, պիր վագթտան պէրու մէզքիւր խանէ վէրիլմէմէքտէ օլտուղընտան, Մուզաֆֆէրէտտին Շահըն Էվրօբայա կիթտիկի էսնաաէ խանէի մէզքիւրէնին իթասընա տէվամ օլունմասը՝ Շահը միւշարիլէյհտէն խաթիրհամ օլունմըշ, վէ 200 եէրինէ 160 Թուման վէրիլմէսի օ զէման էմր օլունմըշ իտի. Պու քէրրէ Շահը Իրանըն Թէպրիզտէն միւրուրը միւնասէպէթիյլէ իսթիրհամ սապըգ Թէքրար խօլմըշ օլտուղընտան, Շահը միւշարիլէյհ՝ էվվէլքի կիպի 200 Թուման խանէ վէրիլմէսինէ տէվամ օլունմասընա միւսաատէ պույուրմուշլար տըր։

Վէրիլէն մալիւմաթա կէօրէ, պունտան 14 սէնէ աղտէմ Տիյարպէքիրտէ Տիգրանեան Տ. Մկրտիչ Եպիսկոպոս վէֆաթ իթտիքտէ, քէնտի էչեար րուհանիյէսի իլէ տէրի իւզէրինտէ էլ եազըլարը պիր սանտըգ տէրունինէ վազ վէ հըֆզ խօլէրէք, քէնտիսիյէ պէրապէր կէօմիւլմէսինի վասիյէթ իթմիշ տիր. Մէզքիւր էլ եազըլարը միւյանընտա 1500 սէնէլիք պիր Աւետարան տա պուլունըյօր իմիշ. Պունտան պիր իքի սէնէ աղտէմ պիր գաչ Երմէնի կէնճլէրի Տ. Մկրտիչ Եպիսկոպոսըն մէզարընը աչարագ, մէզքիւր սանտըղը՝ իչինտէքիլէրլէ պէրապէր չալմըշլար տըր։

Մէզքիւր Աւետարան չօգ գըյմէթլի պիր անթիգա օլտուղընտան, Թօբգար Ալթընտա պէհուտէ չիւրիւմէքտէն իսէ, վէլէվ խըրըզ եէտիլյէ օլսուն օրթայա չըգարըլմասը՝ էտէպիյաթա պէօյլէ պիր խըտմէթ սայըլաճագտըր։

Պէյօղլունտա քէաին Ս. Գ. Լուսաւորիչ մէքթէպինին գատըմ չալըշտաղընտան՝ Տօգթ. Եաղուպեան էֆ.ին Հէմշիրէզատէսի Պ. Նշան Աւետիսեան՝ Բարիզտէքի խուսուսի միւմայ մէքթէպինին սօն Թէվզիի միւքաֆաթընտա 100 Փր. գըյմէթինտէ օլան պիր ալթուն միտալեայը՝ Ֆրանսա բէխ ճիւմհուրը Մ. Գազիմիր Բէրիէնին եէտինտէն ալմըշ էյլէմիշ տիր։ Մումաիլէյհ Պ. Աւետիսեան մէզքիւր մէքթէպին իքինճի սընըֆ Թալէպէսինտէն օլուպ, սօն իքի սէնէտէ ինշաաթ տէրսլէրինտէ էն եիւքսէք նօթը գազանմըշ, վէ պունտան պաշգա՝ իքինճի սէնէ խիթամընտա աչըլան ինշաաթ միւսապագասընտա պիրինճի հէտիյէյի ալմըշ տըր։

Շեհրիմիզ միւթէզաքքիրինտէն պիրի՝ Բարիզ Սէրկիի Ումումիյէսինի զիյարէթինտէ՝ Աւետիսեան Հօգէլլէնա նամընտա Թարաֆտան իւլիւմիկի մէահէյյէլէր իւզէրինէ՝ ինշա իթտիկի պէօյլէ պիր պինայը միւսապագասընտա Թէսավվուր իթմիշ տիր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Բոլին 4 տեկտ.—Պէրլին վէ Վիեննատան կէլէն խապէրլէրէ կէօրէ, Իւչլէր Իթթիֆագընա տախիլ օլան հիւքիւմէթլէր՝ Թըրանսվաալ բէխ ճիւմհուրը հաղգընտա խապէրի գապուլ իթմէյէճէք տիր։

Լօնտրա 4 տեկտ.—Ջինտէն ալընան մալիւմաթա կէօրէ, Ջին սէրայ հէյէթի Բէքինէ ավտէթ իթմէք խըսմէտըր։

Թիէն-Ջինտէն կէլէն պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, Թիէն-Ջին հէվալիսինտէ էճնէպիլէր աշլըհինտէ եէնի պիր հարէքէթը շէտիտէ պաշլայօր։

Ճիտտի մէնպաատան ալընան պիլտիրմէ մալիւմաթա նազարէն, Ջին իւլէրէլէրինին ահվալը ումումիյէսի էյիւէչէկէ խըզ Թութմայօր, Ջինլիլէր՝ Պօգսէրլէրին չէտտէթլէ խուսումէթլէրինի Թէսքին իթմէք իչիւն տէվլէթլէրին Թէբէէսիւտէն իսթիֆատէ իտիյօրլար։

Գալկան ալէյհինտէ սէվգ օլընան քուվվէթ քէր գօլը՝ պիր չօգ Պօգսէր քէօյլէրի եագմըշ վէ Ջինլի մէմուրլար խաամ իթմիշ տիր։

Եապէր վէրիլտիկինէ կէօրէ, Իւմիտ Պըունը միւսթէմլէքէթընտա Աֆրիքանտէրլարըն հէյէճան իւզրէ պուլունտըգլարընտան տոլայը միւսթէմլէքէթը մէզքիւրէտէ իտարէի էօրֆիյէնին իլան օլունմասը մուհթէմէլ տըր։ Պօէրլէր՝ շիտտէթլի չօղա մուհարէպէլէրինէ տէվամ իտիյօրլար վէ քիւլլիյէթլի սըղըր հայվանաթը գափըյօրլար։

ՍՈՆ ՊԷՀԱՐ

Սօն պէհարտա էքիլէճէք շիշէք, սէպզէ թօհումլարը վէ շիշէք սօղանլարընըն վագթը Թէզա իթտիկինտէն, պու մէքթա գիքը օլունան Թօհում վէ սօղանլար խասսէթէն Էվրօբատան ճէլպ իտիլմիշ, վէ սաթըշա վազ օլունմըշ օլտուղը կիպի, պունլար իչիւն սունի կիւպրէ, ալ մաճունը վէ սայիր տախի Պահչէ Գարուսընտա Պին Պիր Չէշիտ մաղազասընտա Թօբտան վէ բէրաքէնտէ սաթըլմագտա տըր։

Պահչէ մէրագլըլարը իչիւն մաղազամըզ Թարաֆընտան ախիրէն նէշր օլընան Թիւրքճէ վէ Ֆրանսըզճա լիսանլարըլա, Թէֆսիլաթ վէ իզահաթը հավի գաթալօկը արզու իտէնլէրէ մէճճանէն վէրիլէճէք տիր։

ՉԻՆ ԱՀՎԱԼԻ

Չինտէ Շանսի էյալէթի վալիսի տապըգ մաճուտ Եու Հիէնին էֆա-լը ճինայեթքեարանէսինի էտօ տը Ճին կազէթասը պէրվէճհը աթի նէշր ու իլան իթմիշ տիր.

«Եու Հիէն՝ կինեճի այտա Շանսիէ վալի նասպ օլունտըգտա, մէմուրի-յեթէ պաշլամասը յլա պէրապէր Փօքսէրլէրէ գօմանտան օլտուղընը իլան իթմիշ, վէ մուավինլէրի օլան պէօյիւք մանտարինլէրէ չէօյլէ սէօյ-լէմիշտիր. «—Փօքսէրլէրին իքի գօ-«մանտանը վար. պիրինճիսի՝ Լի «Բինկ Հէնկ տիր, իքինճիսի՝ պէն «իմ.—» Պունըն իւզէրինէ մանտա-րին Լի տէմիշ տիր քի, «— Շիմտի «ճէնէպլէր կէլսին պագայըմ. Չիզ-«մէլէրիմին իչինտէ անլէր իչիւն «պիր պուշազըմ վար. հէրսինին տէ «իչինի պիթիրէճէյիմ.—» Մումա-իլէյհ պունը սէօյլէր սէօյլէմէզ վա-լի իլէ պիր օլմուշ տըր.

«Էյալէթը մէզքիւրէ բայիթախ-թընտա Գաթօլիք միսիօնարլարընըն՝ չըմալ ճիհէթինտէքի գաբուըն խարիճինտա պէօյիւք պիր քիլիսէ-լէրի վար տըր. Բրօթէսթանլարըն տա օրատա Ս. Փրկիչ նամը յլա պիր խաստէխանէլէրի վէ պիր չօգ իճթիմա սալօնլարը պուլընըպ, իչ-պու սալօնլարտա «Աստուածաշունչ քիթապլարը թեվզի իտէրլէր. Պէ-չինճի այտա Եու Հիէն՝ ճէնէպլէ-րի գաբուլարտան տըշարը չըգմա-գա պըրագմամալարընը գաբուճը-լարա թէնպիհ իթմիշ տիր. Ալ-թընճը այտա 6 Ինկլիզ միսիօնա-րը վէ պիր Գաթօլիք միսիօնարը՝ վալի մուավինինին նէզարէթինտէ հապս իտիլմիշլէր տիր. Պունլարըն խանը-նա պիր գատըն իլէ պիր քիւչիւք չօճուգ տախի վէրիլիպ, պու չօ-ճուգ կէճէ կիւնտիւզ աղլայօր իտի.

«Յեմըր եօլ պթասիօնընտա միլէլը մուխթէլիֆէտէն ծըրմի միւթէ-ճավիզ միսիօնար գաբաթլըմըշ ի-տի. Ալթընճը այըն 13ինտէ էյլէն-տէն սօնըրա վալի՝ բիյատէ վէ սիւ-վարի ասաքիրինի կէթիրթմիշ վէ չէհրին մուխթէլիֆ մահալլէլէրինի անլէրէ մուհաֆազա իթտիրմիշ տիր.

«Վալի քէնտիսի տէ էազօրէվար օլարագ վէ գըլըճ էլտէ միսիօնար-լարըն մուխթէլիֆ էվլէրինէ կէրէք, անլէրի հապս իթտիրմիշ տիր. Րի-վայէթէ կէօրէ, պիր Եվրօբալը՝ վա-լինին իւզէրինէ աթէշ իթմիշ իսէ տէ, խապէթ իւրտիրէմէմիշ տիր. Պիլճումլէ միսիօնարլար թութուլ-մըշլար տըր. Պիր իխթիյար՝ Եու Հիէնին ասքէրլէրինէ չէտիտէն մու-գավէմէթ իթտիքինտէն, պէննէֆս վալի թարաֆընտան պաշընտան վու-րուլըպ էրէ տիւշմիւշ տիր. Պա-տէհու վալի՝ մէրգում իխթիյարը խթէտտիքլէրէ կէպի խըրբալայըպ իչքէննէյէ տիւշար իթմէք իչիւն Փօգսէրլէրին չօճուգլարընա թէս-լիմ իթմիշ տիր. Եիրմիտէն զիյատէ միսիօնար գաթըլ ու թէլէֆ իտիլմիշ տիր. քէզալիք Չինլի 60 գատար Խրիսթիյան տախի անլէր կէպի գաթլ օլընմըշլար տըր. Եու Հիէն իլէ ասքէրլէրի՝ պու պէտպախթլարըն իչքէննէլէրինի կէօրէրէք զանն ի-տէրսին միւթէլէզզիզ օլույօրլար ի-տի. անլէրէ սօն սատէմէյի վուրուպ ճօլուխուրմէզտէն էվվէլ բարչա բարչա իտէրէք քէյֆ տույուլօրլար վէ գատտարըզը, զալիմկի նի-հայէթ աէրէճէյէ վարտըըյօրլար իտի.

«Պու էֆալը ճինայէ վէ զուլի-մանէնին էրթէսի կիւնիւ Եու Հիէն՝ մանտարինլէրէ չէօյլէ սէօյլէմիշտիր. «—Շէվգ ու չէճաաթըմըն պէօյիւ-տիւկիւնի հըսս իտիյօրըմ.—»

«Ալթընճը այըն պիրինտէ, 50 գատար քիւլհանիլէր՝ Թօնկ Քեանկ Հանկտա պիր Բրօթէսթան խըսթէխանէսի իլէ պիր խասթախա-նէ աթէշէ վէրմիշլէր, կիւճ հալ թութուշտուրապիլմիշլէր, մէրգու-մուն չօճուգլար՝ պու չէյէ չալըշ-տըգլարընտա, զապըթա մէմուրը իլէ մուավինի՝ մէրգումանը սա-գըթմագա վարտըն միւսաատէ թա-լէպ իթմիշլէր իսէ տէ, վալի հըտա-տէթլէնէրէք րէտտ իլէ ճէվապ վէրմիշ տիր. Աքշամ մէրգուման քիւլհանիլէր՝ իչլէրինի պաշա չըգար-մըշլար վէ մէզքիւր պինալարը խաք-մըշլար տըր. Եվրօբալըլար՝ գուտու-րէթլէրի խէթտիկի գատար մուգա-վէմէթ իթմիշլէր վէ 10 գատար խազմանըլարը խէրէ տէվիրմիշլէր, վէ լաքին նիհայէթ չօգլուղըն վէ խանկրըն էօնիւնտէն կէրի չէքիլ-մէկէ մէճպուր օլմուշլար տըր. Էվէ աթէշ վէրիլիպ թութուշտըգտա, 7-8 Եվրօբալը՝ էլլէրինտէ տապան-ճալար օլտըղը հալտէ, պիր խան գաբուտան տըշարը չըգմըշլարտըր. Խանկըրըլար՝ անլէրի թութմագ իսթէմիշլէր տիր. Եվրօբալըլար՝ ան-լէրէ չէօյլէ սէօյլէմիշլէրտիր.«—Իմ-«բէրաթօր Գուանկ-Սուի՝ իչիւն-«ճի սէնէսինտէ պիզ պուրատա 50-«60 պին Բօէլ թէվզի իթտիք. պիզ «չօգլարըն հայաթընը գուրթար-«տըգ. Շիմտի նի՞չիւն պիզիմ հա-«յաթըմըզը ալմագ իսթէյօրսը-«նըզ.—» Պու սէօզլէր՝ հայտուտլա-րը տուրտուրմուշ տըր. Լաքին զանն օլընտըղընա կէօրէ Եվրօբալը-լար՝ պու սէօզլէրտէն զիյատէ էլլէ-րինտէ թութտուգլարը սիլահլար սա-յէսինտէ հայաթլարընը գուրթար-մըշլար տըր. զիրա անլէր տըշարը չըգտըգտա Եվրօբալը պիր գատըն՝ գուճագընտա քիւչիւք պիր չօճուգ գուճագլամըշ օլտըղը հալտէ, գա-լապալըգա խըթապէն չէօյլէ սէօյ-լէմիշ տիր. «—Չօգտան պէրու խաս-թալարընըզա պագըյօրըմ վէ հէր սէնէ խուզլէրճէ հայաթ գուրթա-րըյօրըմ. պու կիւն պէնի վէ չօ-ճուգըմը գուրթարմագ իսթէ՞մէ-յէճէքմիսինիզ.—» Պու սէօզլէրտէն սօնըրա մէզպուրէ գատըն տիզ չէօքմիւշ իսէ տէ, ճէվապ օլարագ իչի թէքմիլ պիթիրիլիպ չօճուղը իլէ պէրապէր աթէշին իչինէ աթըլմըշ տըր. Էրթէսի կիւն սօգագ օրթա-սընտա մէզպուրէ գատընըն քիւս-քիւթիւք խանըշ օլան նաչէսի կէօ-րիւլիւպ, քիմսէ՝ անը կէօմմէյէ ճէ-սարէթ իտէմէմիշ տիր.»

Մօրնինկ Բօսթ կազէթասընըն Շան-կայ մուխպիրինտէն ալտըղը մալու-մաթա կէօրէ, էկէր Նանքին վալի-սի մուվաֆագաթ իտէր իսէ, Հան-Քեու վալիսի՝ սէրայ թագըմընա վէ իմբէրաթօրա էրզագ վէ մէքթու-լաթ իրսալինտէն մախմէմտունիյէ վագ կէչէճէքմիշ. Պունըն իւզէրինէ Նանքին վալիսի՝ պիր թէլէկրաֆ չէքիտէ իտէրէք, արթըգ սիլահ կէօնտէրմէյէճէկինի, վէ լաքին իմ-բէրաթօր իսթէտիքճէ էրզագ վէ խէյէճէք կէօնտէրէճէյինի տէվամ իտէճէկինի իչար էյլէմիշ տիր.

Ինկիլիզ մուխպիրի խապէր վէ-րէմիշ տիր քի, «պիր գաչ այ էվ-վէլ վալիլէր պու չէյէ մէճպուր ի-տիլէպիլէր իտի. լաքին պու կիւնքի կիւն պիզիմ էյլէնիյօրլար, զիրա միւզաքերաթը պիր լաթիֆէ տա-խիյօրլար.»

Ցէյլ Նիւ-չին Շանկայ մուխպի-րինտէն նոյ. 30 թարիխլի աղը-ղը պիր թէլէկրաֆտա կէօրէ, գօն-սօլօսլար՝ կէչէն չարշէնպէհ կիւնիւ քէնտի իմզալարը թահթընտա պիր պէյաննամէ նէշր իտէրէք, միւհիմ-մաթը հարպիյէ իչիւն գուլլանըլա-ճագ էմթաանըն իխրաճինի թահ-թը մէմնուիյէթէ ալմըշլար տըր.

Կէչէն ճումաա կիւնիւ Ճարօն գօնսօլօսը՝ հիւքիւմէթը մէթպուա-սինին թալիմաթընտա թէվքիֆը հա-րէքէթ իթմէք իչիւն մէզքիւր պէ-յաննամէյէ իթիրազ իթմիշ վէ իմ-զաասընը կէրի ալմըշ տըր.

Խունկ-Քէ վառսինտէքի Ինկիլիզ գօնսօլօսլարընըն՝ Չինին մէզքիւր է-յալէթինտէ քէնտի մէմլէքէթլէ-րինէ գօնթրօլ վէ միւտախէլէ հագգը իհտաս ու թէսիս իթմէք իւզրէ միւզաքէրաթա կիրիշմիշ օլ-տուգլարընը պիլտիրմէք լազըմ տըր. Զանն օլընտըղընա կէօրէ, մէրգու-ման գօնսօլօսլար՝ մէզքիւր վառէթ այըրըճա պիր մուամէլէ իճրասընա պիր զէմին հազըրլայօրլար.

Մէսէլա Հան Քեու վալիսի Շանկ Շիհ Թօնկ՝ ախիրէն Հօնկ Գօնկ պանգասը յլա պիր իսթիգրազ ագտ իթմիշ տիր. 73000 Ինկիլիզ լիրալըգ պու իսթիգրազ՝ Լօնտրատա ծն սէ-նէ զարֆընտա ալթուն ագչէ իլէ թէէտիյէ օլընաճագ տըր. Ֆայիզի 100տէ 4½ տըր. Պու ֆայիզ չիւբ-հէսիզ մաագուլ պիր ֆայիզ տիր. Մէզքիւր պանգանըն պու իսթիգ-րազ մուամէլէսինտէն 100տէ 17յէ գատար պիր քեար չըգարաճաղը թէէմին օլունըյօր. Լաքին միւհիմմ օլան տէյիլ տիր. Միւհիմմ օլան նօգթա չու տըր քի, պու իսթիգրազըն թէէմինա-թը Ինկիլիզ հիւքիւմէթի թարա-ֆընտան տէրէօհտէ օլընաճագ-մըշ. Պու պիր իսթիգրազը տիւվէ-լի (իմբէրաթօրի) տէյիլ, սըրֆ պիր էյալէթ իսթիգրազը տըր. Էկէր վալի օրատան կիտէր իսէ, մէզ-քիւր իսթիգրազը թախսիս օլու-նան կէօմրիւք վէ թուզ վարիտա-թընըն՝ ալաճագ տահիլտէրինէ թէ-էտիյէսինէ տէվամ օլընաճաղընը քի՞մ թէէմին իտէճէք տիր. Պիր թէէմինաթ լազըմ իտի. Օ թէէմի-նաթը տա հիչ օլմազսա մանէն վէ Ալէմանլարա բաղմէն Ինկիլիզ հի-ւքիւմէթի վէրիյօր, զիրա էվվէլճէ Ալէման սէրմայետարլարը՝ պու իս-թիգրազը վէրմէկէ խէյլիճէմիշլէր, լաքին մուախխարէն Լօնտրա սէր-մայէտարլարը տէրէօհտէ իտուպ, Հօնկ-Գօնկ Պանգասը տա վալի իլէ մուամէլէյէ հիմ սէրմայէտարան տա-րաֆընտա թէրճէմանըգ վազիֆէ-սինի իֆա իթմիշ տիր.»

Թիէն-Չինտէն նոյ. 29 թարիխլի-յէ չէքիլէն պիր թէլէկրաֆ տըր.

«Բաօ-Թինկֆուտաքի Եվրօբա մահքէմէի ասքէրիյէսի թարաֆըն-տան իտամ ճէզասընա մահքիւմ օ-լան էյալէթ վէքիլտարը Թանկ Վէն Հէան՝ Թիէն Չինտէ հիւքիւմէթ ճէլլատը թարաֆընտան ալէնէն պաշը քէսիլմէք իւզրէ Բաօ-Թինկ-ֆու մէմուրինը ասքէրիյէսինին թալէպի իւզէրինէ Թիէն Չինէ կէ-թիրիլմիշ տիր.

«Թիէն-Չին հիւքիւմէթը մուվագ-գաթէսի պէյաննամէլէր նէշր իտէ-րէք, իտամ ճէզասը թէհտիտիյլէ չէհըրտէ վէ հէվալիսինտէ սիլահ սագլամագը թահթը մէմնուիյէթէ ալմըշ տըր.

«Պու թէտպիրին իթթիխազը՝ քիւլլիյէթլի սիլահ քէչֆ օլընմա-սընտան նէշէթ իթմիշ տիր.

«Պիր չօգ Փօգսէրլէր՝ թէպտիլը գըյաֆէթլէ չէհր տէրունինտէ խա-չայօրլար.»

* *

Մի-Նոռուէղուբը. ուի-վէլէյէ

Պէրլինտէն պէրվէճհը աթի խապէ-րի վէրիլմէկ տըր.

Բէքինտէ ճէնէպի սէֆիրլէրի՝ ա-րալարընտա թային իթմիշ օլտուգ-լարը 11 նօգթա թաատիլ օլունմըշ տըր. Ալէմանիա տէվլէթի գարը-չըգըմը չէգարանլարըն սէրքէրտէ-լէրի ալէյհինտէ թէրթիպ օլընան միւճազաթըն նէվի հագգընտա իս-րար իթմէք ֆիքրինտէ պուլընմա-յօր. Բօսթ կազէթասընըն պէյա-նընա կէօրէ, տէվլէթլէրին՝ իտամ ճէզասը թալէպինտէ իսրար իթ-մէմէլէրի՝ պունը խնաանիյէթէ մու-զայիր—, չիւնքի բրէնս Թուան վէ չէրիքը ճիւրմլէրի այարընտա օլան քիմսէլէրէ զարըը խնաանիյէթ ֆէթտէսիտիր—, խասա պու ճէ-զայը ճիւրմ իլէ զայըը միւթէնա-սիպ տայըմալարընտան տէյիլ՝ բօլի-թիգա ալէմինտէ կէօրիւլէն միւ-թէասսիպ թէճրիւպէլէր նօգթայի նազարընտան պէօյլէ պիր մատտէտէ մուսիրրանէ հարէքէթին լազըմ հազմ ու թէտպիրէ մուվաֆըգ օ-լամազընը անլամալարընտան իլէրի կէլմիշ տիր. Բօսթ կազէթասընա նազարէն, Ալէմանիա հիւքիւմէթի-նին արզուսը թէրթիպ օլընաճագ ճէզալարա հէր նէ օլուրսա օլսուն կէրէք նէվինտէ, կէրէք սուրէթը թէրթիպ վէ իճրասընտա սէխագա-տար օլան 8 տէվլէթին թէմամէն իթթիֆագ էյլէմէլէրի տիր.

Բրուսիա հիւքիւմէթի նուֆուզլը-լարընըն միւրէքքէպ էֆքեարը օլան Գրէօսէլէ Ցայթունկ կազէթասը՝ միւթ-թէֆիգ տէվլէթլէրին միւնասէպա-թընտան պահս էյլէտիկի սըրատա, չու սուրէթլէ խատրէ իլսան իտի-յօր. «Չին բօլիթիգասընտա Ինկիլ-թէրա իլէ էլ էլէ վէրէրէք հարէքէթ էյլէմէմիզ հալը հազըրտա էն է-հէմմիյէթլի պիր մատտէ տիր. Չինտէ սաքին օլան Ալէմանլարըն քեաֆ-ֆէսի՝ պու իթթիֆագտան զի-յատէսիյլէ մէմնուն գալմըշլար, վէ Ալէմանեանըն մէնաֆիի բօլիթիգա-յէ վէ թիճարէթէսի իչիւն էն սա-լիմ բօլիթիգա պու օլտուղընը թէս-լիմ իթմէքտէ պուլընմըշլար տըր. Չինտէն գօնթ Պիւլօվ չէքիլէն թէ-լէկրաֆլար պունը աչըգտան աչըգա տա իսպաթ իտիյօրլար.

«Բուս կազէթալարըն պու սըրա-տա՝ Ալէմանիա բօլիթիգասը վէ Ա-լէման ասաքիրինին Չինտէքի ճէ-րաաթը ալէյհինտէ խազարգալարը սէօզլէր հագգըն օլան Նազար-լարտա պիր թէեսիր հուսուլէ կէ-թիրէմէզ իսէ տէ, Բուսիատա քէօյ-լիւլէր՝ կազէթալարըն նէշրիյաթընտա ալտանըր վէ գօյայ միւթէհասսիս օլուր թագըմտան պուլընտըգլարը ճիհէթլէ, Բուս կազէթալարընըն պու մէօլէքը խուսումէթքեարանէ-սի Ալէմանիա մէնաֆիինէ տուր թէ-սիր իթմէքտէն խալի գալամազ.»

Գրէօսէլէ Ցայթունկ կազէթասընըն պու էնտիշէլէրի պիր գաչ սէպէպ-տէն տօլայը նամէնճէսէ տըր. Բու-սիա վէ Ալէմանիա իմբէրաթօրլարը վէ բրէնս հիւքիւմէթի իքի տէվ-լէթ արասընտա վուգու իտէճէք ուֆագ պիր իհթիլաֆըն կէրէք քէնտիլէրինէ վէ կէրէք Ինկիլթէրա տախի տախիլ օլտուղը հալտէ պիւ-թիւն տիւնեայա մուզիր օլաճաղը-նը բէք ալա թագտիր էյլէմիշլէր, վէ օլաճագ զայրէթլէրինի խարճ-հիւնի միւնասէպաթ ճիհէթինէ հասր իթմէքտէ պուլընմըշլար տըր. Ինկիլթէրատա տախի իթթիֆագ-պէրվէր օլան կազէթալար՝ Ալէմանիա-նըն Բուսիա իլէ միւնասէպաթը տօսթանէտէ պուլընմասընը Ինկի-լիզ մէնաֆիինէ մուզայիր սայմա-յօրլար. Նասըլքի Ինկիլթէրանըն Բուսիա իլէ տօսթլուգ իւզրէ կէչին-մէսինի Ալէմանիա իչիւն մուճիպը էնտիշէ վէ թէլաշ օլաճագ պիր չէյ տէյիլ տիր. Պինաէնալէյհ Ինկիլթէ-րա-Ալէմանիա իթթիֆագը՝ պու իքի տէվլէթտէն հէր իքիսինին Բուսիա-յա վէ Բուսիանըն մէզքիւր իքի տէվլէթէ իզպիրար վէ սուդզըմը մուճիպ օլաճագ պիր չէյ տէյիլ.

* *

Թիէն-Չին 3 դէկա. — Ցէվէրան իտէն պիր չայիայէ կէօրէ, տէօրթ Ալէման ասքէր պէօլիւկի՝ Բաօ-Թինկֆուտըն զարպ ճիհէթինտէ 35 միլ մէսաֆէտէ գայէթ միւչքիլ պիր հալտէ պուլընըյօրլար իմիշ. Սէքիզ Ֆրանսըզ պէօլիւկի՝ անլէրի մու-հասէրէտէն գուրթարմագ իչիւն իւչ կիւնլիւք էրզագ ալարագ Բաօ-Թինկ-ֆուտան հարէքէթ իթմիշլէր տիր. Բաօ-Թինկֆու չէհրի՝ հալը սիւքիւ-նէթտէ տիր. Բուս հիւքիւմէթի թարաֆընտան կէլէն պիր էմրի մա-խսուս, Շան-Հայգվանտան Բէքինէ միւմթէտ օլան տէմիրեօլընը Ալէ-մանլարա թէսլիմ իթմէսի՝ Բուս ա-սաքիրի գօմանտանընա էմր օլուն-մըշ տըր. Պունա տաիր օլան էվրա-գը րէսմիյէ պու կիւն իմզալանմըշ տըր.

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՅԷ ՎԷ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ

Ինկիլթէրա Բարլամէնթօսը էվ-վէլքի բազար էրթէսի կիւնիւ ագ-տը իճթիմա իթմիշ օլուպ, քիւչիւք նութգը խարբիչի բէնճէչէնպիհ կիւ-նիւ իրատ օլընաճագ տըր.

—

Ալէմանիանըն Բէթէրսպուրկ սէ-ֆիրի բրէնս Բատօլին՝ գօնթ տը Միւնսթէրին էերինէ Բարիզէ սէֆիր նասպ օլընաճաղընտան, անըն էերի-նէ տէ Պրիւքսէլ սէֆիրի գօնթ տ'Ալվէնսլէպէն՝ Բէթէրսպուրկա Ա-լէման սէֆիրի թային օլընմըշ տըր.

—

Մալիմ օլտըղը վէճհլէ, Թրանս-վաալ րէիսը ճիւմհուրը Մ. Գրիւ-կէր՝ ելան Ալէմանեանըն Գօլօնիա չէհրինտէ պուլընըպ, Հօլանտայա հարէքէթի հագգընտա թէպլիղը էֆքեար իթմիշ, վէ խարընքի բէնճ-չէնպիհ կիւնիւ Գօլօնիատան տօղ-րու Լա-Հէյէ հարէքէթ իթմէկէ գարար վէրմիշ տիր.

Գօլօնիատա Ալէման մէմուրը մախսուսը Մ. Ջիրսքի՝ րէիս Գը-րիւկէրին նէզտինէ կիտէրէք, Հէր-պէթալա միւվասէլէթինտէ իմբէ-րաթօրա չէքտիկի թէլէկրաֆտան տօլայը պէյանը թէշէքքիւր իթմիշ օլմաղլա, րէիս Գրիւկէր տախի քէնտի թէշէքքիւրաթը աքիտէսինի իմբէրաթօր հիզմէթա թէպլիղ իթ-մէսինի Մ. Ջիրսքիյէ րիճա իթմիշ, վէ իմբէրաթօրը միւշարէլէյհ հագ-գընտա հըրմէթքեարը աւթանէ վէ թէճնինիյաթը սամիմանէ բէհզոր էյլէմիշ տիր.

Էվվէլքի ագչամ Գօլօնիատա Ին-կիլիզ գօնսօլօսխանէսի էօնինտէ էհալի թարաֆընտան բաթըրտըլը պիր նիւմայիշ վուգու պուլմուշ օ-լմաղլա, բօլիս հէյէթի միւտախէլէ իտէրէք իտաէ ինզիպաթ էյլէմիշ տիր.

—

Ճէնուպի Աֆրիգատա Բէթթէ-ունտա խազընտա խարէբէ էօրֆիյէ իլան օլընաճաղը թէմմին օլընըյօր.

—

Րիվայէթէ կէօրէ, Մալթա ատա-սը մէճլիսը գավանինին՝ Ինկիլիզ լիսանըն թահսիլի իչիւն թաքիպ-աթ վէրմէք իսթէմէտիկինտէն, Մալթա վալիսի՝ ումումի մէքթէպլէրի գափաթմըշ տըր.

—

Ալաֆր. դէկտէմբէրին 1ինճի կէ-չէն ճումաա էրթէսի կիւնիւ Թէգ-միլ Մաճառիսթանտա, Մաճառ չաիրը աղիմ Միշէլ Վէօրէօսմար-թինին տօղտուղընըն միւսատիֆ 100ինճի սէնէի տէվրիյէսի միւնա-սէպէթիլէ իճրաթ չէհրային օլն-մըշ տըր. Պու չաիր՝ Մաճառիսթա-նըն Չօղէն Թապիր օլընան մէչհուր նազմէ միլլիսի իլէ մուֆասսալ գա-սիտէլէր վէ միւթէատտիտ թեաթ-րօ օյունլարը մուէլլիֆի տիր. Մա-ճառիսթան Մէճլիսը մէպուսանը՝ իչպու էտէպիյաթ չէհրայինինէ տախիլ օլմագ իչիւն միւզաքէրա-թընը թաթիլ իթմիշ, վէ իլք ագ-չամը տա Միլլի Թեաթրոտա պիւ-ճիւմլէ րիճալը մէմուրէյն վէ միւ-թէհայիզան հազըր օլտըղը հալտէ պէօյիւք պիր թէնթէնէ լուպիյաթը իճրա օլընմըշ տըր. Լուպիյաթըն խիթամընտա թէքմիլ էհալի՝ չաիրը մումաիլէյհին Զօղան նազմէսինի թէրէննում իթմիշ տիր. Չաիր Վէօրէօսմարթի 1855 սէնէսինտէ վէ-ֆաթ իթմիշ տիր. Պու էտիպի քէ-րիմէսի՝ Մաճառ հէյէթը միլլիյէսի հազրէթէսինին րէիսի Մ. Գօլօմանը Չէլ իլէ իզտիվաճ իթմիշ տիր.

ԲՈՒՍԻԱ ՉԱՐԸՆԸՆ ԽԱՍԹԱԼԸՂԸ

Բուսիա Չարը Իքինճի Նիգօլա-նըն խասթալըղը էն զիյատէ էն-տիշէյի մուճիպ օլտըղը սըրատա Բէթէրսպուրկտա Ովէթի Նիգօլա քիլիսէսինտէ պիր հաճիտէ վուգու պուլմուշ օլուպ, չէհրը մէզքիւրէ օլ պապազ պէրվէճհը աթի խա-պէր վէրմիշ տըր. Չէօյլէ քի, պապազ գա-պըլ ատան մէզքիւր քիլիսէյէ կէլէ-րէք, Այ Նիգօլա թասվիրինին էօ-նիւնտէ տուա վէ իպատէթէ պաշ-լամըշլար, վէ Չարըն տախա գաչ սէնէլիք էօմրիւ օլտըղընը «մօմլար լիսանըյլա» քէնտիլէրինէ պիլտիր-մէսինի Այ Նիգօլայա րիճա իթմիշ-լէր տիր.

Մօմլար լիսանը իւչթէ չունտան իպարէթ տիր. պիր մօմ օրթա կի-տապլա իքի սաաթ տայանըր. էկէր խէնի սօզմուշ պիր չօճուգ իչիւն իսէ 100 մօմ խազըրլըգ, Մօմլար քիմ իչիւն տուա էտիլիյօր իսէ օ սաա-թըն սէնինինտէ մէվճուտ օլան պէ-հէր օն սէնէ իչիւն պէշէր մօմ էգուլ խազըրլըր. Իքի սաաթ սօնրա, գաչ մօմ խանմըշ գալըր իսէ օ սաատ տա հէնիւզ օ գատար սէնէ խաչար իմիշ.

Չար Իքինճի Նիգօլա չիմտի 32 եաշընտա օլուպ, զիքր օլընան սա-աթէտէ գալընլար՝ 85 մօմ խազ-

---

)(102)(

ՐԷԳԱՊԷԹ

ՄԻՒԹԷՐՃԻՄԻ

ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՔ

Գօնթ հէնուզ նէրտէվէն պաշընտա իքէն, օտանըն գաբուսընը արալըգ ի-տիւպ.—Օտատան տըշարը չըգարըըմ իսէ, գարնըմըն աճ օլտըղը իչիւն չըգար-տըմ... սէն ճէմէյի պիւսպիւթիւն ունութմըշ իտին, սագըն պաշգա պիր ֆիքրէ զահիպ օլմայասըն՛

Լօրտ Կլէնմուրըն մէքթուպընըն միւնտէրիճաթընա վագըֆ օլտուգտան սօն-րա, տօգթօր Բաթրիք իքի թէհլիքէնին էն պէօյիւյիւ իլէ զիհնինի իշղալ իթմէ-յէ պաշլատը՛ Իւմիտ Գրունը թիւճճարընըն էֆքեար վէ նիյէթլէրի հագգընտա չիւպհէ վէ վէսվէսէտէն խալի գալամամագտա օլտըղը կիպի, մէրգումըն թէսավ-վուրաթը վագըասընա տաիր տէվէրան իտէն չայիալարտան տա զիյատէսիյլէ մուզաարըբ օլմագտա իտի՛

Սըր Արչիպալտ Գասքիլէ հասըր տիգգաթ իտէճէք խէրտէ, օլանճա տիգգա-թընը գօնթ տը Մատօգա աթֆ իթմէք լիւզումընը անլայըպ, լօրտ Կլէնմուրըն իխթարաթը մուճիպինճէ հարէքէթ վէ լէտի Կլէնմուրը գօնթըն ֆէսատլարըն-տան մուհաֆազա իթմէք իւզրէ հէր տիւրլիւ թէտապիրը իհթիյաթիյէյի իթթի-խազ իթմէք ճիհէթինի իլթիզամա գարար վէրտի. լօրտըն մէքթուպընտան լէ-տիյէ տայր պահս իթմէտիյի ճիհէթլէ, լօրտ Կլէնմուրըն աբթրգ կէլմէյէճէյինէ վէ գըզըլճա հազրէթլէրինէ թագտիմ իթմիշ օլտըղը տըրզէնին ճէվապը տէր-տէսթը վիւրուտ իտիւկինէ թէմամըյլա գանաաթ հասըլ իթմիշ իտի՛

Անճագ պիր գաչ կիւն տահա կէօրէպիլէճէյինի պիլտիյի Սըր Արչիպալտ Գասքիլի պէրմիւթատ նէզտինէ գապուլ իթմէք սէվտասընտա պիր մանիա կէօ-րէմէմէքտէ իտի՛

Պիր գաչ կիւն սօնրա Գասքիլտէն տէ, Ֆրանսատան տա, Բարիզտէն տէ միւֆարէգաթ իտէճէյի ճիհէթլէ, վէ հէնուզ կէնճ օլմագ հասէպիյլէ, հէր տն վէ տագիգա քէնտիսիյլէ մէշղուլ օլան վէ նէչէ վէ չէթարէթի կիւնտէն կիւնէ արթ-մագտա օլան կէնճ պիր քըմսէյէ մէյլ կէօսթէրմէսինտէ պիր մահզուր կէօրմէ-մէքտէ իտի՛

Թէաթրօյա կիթմէք իւզրէ, Գասքիլ վէ Թանգրէտ իլէ արապայա բաքիլ օլ-տուլար. արապատա, լէտիյէ.—Իթալեան թէաթրօսընա կիթմէյէ սիզ պէնի մէճ-պուր իթտինիզ.—տէտիքտէն սօնրա, խավաճա Թանգրէտ տէ.—Գօնթ տը Մա-տօգտան զօրգուսընտան նաշի քէնտիսինէ խագընէն նէզարէթ իթմէմիզի լօրտ Կլէնմուրըն թավսիյէ իթմիշ օլտուղընը լէտիյէ սէօյլէմէյէլիմ.—տէտիքտէ, Թանգ-րէտ պէր վէճհլէ թավսիյէ հարէքէթ իտէճէյինի քէնտիյէ թարիգիլէ պէյան իթտի՛

Լէտի Կլէնմուր իլէ րէֆագաթընտա պուլընան իքի տէլիգանլը լօճայա կիր-մէզտէն խայլի սաաթ էվվէլ օյուն պաշլամըշ իտի՛

Գօնթ տը Մատօգըն րէֆագաթընտա պուլընան գատընը կէօրէնլէր ֆէվգէ-լատէ սուրէթտէ տըշարը հայրէթ օլտուլար՛

Թէաթրօյա հէր ագչամ տէվամ իտէնլէր, պու գատընը իքի կիւն էվվէլ կէօր-միւշ օլտուգլարընա չիւպհէ իթմէմէքտէ իտիլէր՛

Սըֆաթճա, գըյաֆէթճէ, թէզհինաթճա, վէ նիհայէթ հէր ճիհէթլէ Մուսըը-լինէ պէնզէմէքտէ օլտուղընը հիւքմ իլէ պէրապէր, հագիգաթէն իքի կիւն էվվէլքի կէօրմիւչ օլտուգլարը գատըն օլտուղընա թէմամըյլա գանաաթ հասըլ իթմէք իւզրէ, սօն տէֆաքի օյունտա իթթիխազ իթմիշ օլտըղը սէրգէնթանէ հարէ-քէթլէրէ պաշլամասընա ինթիզար իթմէքտէ իտիլէր՛

Մուսըլին՝ գօնթ տը Մատօգտան այրըլ օլտըղը թալիմաթա թէվֆիգէն է-վինտէքի բէնճէրէնին էօնիւնէ օթուրմուչճասընա պաշընը տըշարը ուզաթմըշ օլ-տըղը հալտէ խուքուէք սէս իլէ գօնուշմագտա, էլինտէքի պուքէթին չիչէքլէրինի աշաղըտա օթուրանլարըն պաշլարընա տիւշիւրմէքտէ, հէր քէս սիւքիւթ իթտի-յի հալտէ էհէմմիյէթսիզ պիր բարչանըն թէքրար իտիլմէսինի խալընըզ պաշընա թուլէպ իթմէքտէ, վէ իքիտէ պիրտէ խանընտա օթուրմագտա օլան գօնթ տը Մատօգըն իսմինի խատ իթմէքտէ օլտուղընտան, հէր քէսին նազարը տիգգաթը-նը ճէլպ իթմիշ իտի՛

Ֆէրտասը կիւնիւ հէր քէս գօնթ տը Մատօգ իլէ, Մուսըլինտէն պահս իթ-մէքտէ իտի. իչթէ գօնթ տը Մատօգըն էսէրը ֆէսատ վէ ֆիթնէսի օլան պու միւշահէտէթ սայէսինտէ, հէր քէս լէտի Կլէնմուր իլէ Մուսըլինի պիրպիրինէ պէնզէթմէքտէ իտի՛

(Տէվամ)

մշյար, վէ պատէհու Ա. Նէգօլա Թասվիրենին էօնիւնատ Նէմ տարէ չէքինատ տուրարագ տուայա պաշլմըլար տբր։ Վագէ վագէ պիր ժամ սեօնմէքատ օլուզ, պիր արա տա պիր գաբուրնէն աչըլմասը յա։ Լեարա պիր ճէրէյանը հավատան ղ գալբէն մամլարէն քէսքիքեսի վիրատէն սեօնէճէնը ըօլմաղա, գաբնիար հէր տիւչարը տեհչէթ օլմուլար իսէ ատ, պու գօրգուլարը գալա չէգէզ, իքի սատ կէչարքատէն սանրա հէնուզ 36 ժամ եանմագատ պուլընմըշ, վէ մէղուրէ գաբընարէն մէսերրէթը ազիմէսին մուճիզ օլմուշ տբր։ Պու կիւնքի կիւն մէրգումէ գաբընարէն չեքիքեսի՝ Զարբէն հէնուզ 36 սէնէ սահա եաշայանազընա գանատթը Քամէ հասբ ԷԹՄիշեր տբր։

ԳԱՏԷՆ ՏՕԳԹՕՐԼԱՐ ՉԻՅԱՖԷԹԻ

Գաբէն ճիւսիրինին զանն օլընարզը կիգի զայիք ճինա օլմատրզը Ամերիգա գաբընարը իսպաթ իսիյօրար։ Էկէր Ամերիգա գաբընարընէն հէր կիւն նազարը տիգգաթա արզ էյլէսիքլերի զարիպ չէյլերէ գարշը էրնէ գաբընար պիր մէրէք վէ սէնաթատա ֆէվգէլատ աէրէճէյէ վարբ օլմազար աէնէճէք օլուրատ՝ պու՝ արթըգ գաբընարզը աչէգատան աչէղա զարազքատանէ մուհաքէյէ ԷԹՄէք տիմէք օլուր։ Մէչհուր Ֆրանսզ եսիպլէրինէն Ժիւլ Լէմէթը՝ գաբընար իչինատ հիչ պիր զէման պիր Վիգթոր Հիւկո եէթիշմէմիշ վէ եէթիշմէյէճէք տիր տէմիշ իսի։

ԻհԹիմալ քի՝ գաբընէն բէգէթ վէ հըսսէյԹը՝ շաբիրիքատ վիգթոր Հիւկո տէրեճէսինէ եէթիշ պիլմէսինէ մանի օլսուն, ֆագատ՝ գաբընարը՝ չօճուգ տզուրմագ վէ Թէրպիյէ ԷԹՄէք, եվ իսարէսի կիպի վազիյֆէլէրատէն այբրատագ օլուրսագ՝ պունարընէն ճիատի պիր Թէրպիյէ նէԹիյճէսի օլարագ իւլում վէ ֆիւնուն չիպէյէրինատ իհրազը Թէքէմմիլ էյլէմէյէրինէ հիչ պիր մանի եօգ տբր։

Ամերիգա գաբընարը՝ քի կիւնատէն կիւնէ մազհաբը բէվատ վէ Թէրագգը օլմագատա օլան ֆէմէրիօթիքք ֆէքբինէ էն էվվէլ օրԹայա գօյան պունար տբր, հէր խուսուսատա էրքէքլերէրէ միւսապէգա իսէպէյէճէքլերինի ֆիրիյաթլա խապաթա չալըշըյօրար։ Իչքէ պու գապիտէն օլարագ ախբէրէն պիր նիւմայիշ տահա իճբա էյլէմիշլեր տիր քի՝ խիւսասընը Ինկիլիզ կազէթալարը նէչը խիյօրար։

Կէչէն այ Ֆիլասէֆիատա պիր զիյաֆէԹ ԹէրԹիպ օլընմըշ, վէ պու զիյաֆէԹէ իշԹիրաք իսէնլեր՝ եալընըզ Քըպպ Թահսիրլիյէ մէչղուլ օլան գաբընար վէ կէնճ գէզարատան իպարէթ օլաբզը կիպի, զիյաֆէԹին քեսֆիֆէ ԹէրԹիպատի՝ ֆէնընը Թէպպէթի ԷԹՄաբ իմէէք պիր գուրԹարմագ մէչհուր Ֆրանսզ եսիպլէրինէն Ժիւլ Լէմէթը՝ գաբընար իչինատ հիչ պիր զէման պիր Վիգթոր Հիւկո եէթիշմէմիշ վէ եէթիշմէյէճէքատ տիր տէմիշ իսի։

Ի

ՄԱԼԱՐԻԱ ՏԻՇ ԹԱՊԻՊԻ

Գ. ԳԱԲՐԻԷԼԵԱՆ

Պէյօղլուն՝ Ճաղարէ Քէպիրէ Նօ. 200
Գալաթա Սէրայը էմէրէկ պուլուրնա

Տէր Թէգապէթինին քէշֆիյաթ վէ թէրագզիյաթը ճէնտիսէսրնի պասէթ-թէսգիզ զու քէրրէ Բարիզէն ավաէթ խու